

“No volem venjança, sinó reconciliació”

Sembla que les posicions polítiques al vostre país no han canviat. D'una banda hi ha els camises grogues, els partidaris del govern, i d'una altra els camises vermelles, els opositors. Aquests darrers han designat la vostra germana, Yingluck Shinawatra, com a candidata a la presidència. Governarà el país d'ací a poc de temps?

—Totes les enquestes mostren que té avantatge. Això no obstant, em preocupe per ella. La cultura política a Tailàndia és molt violenta. El govern farà els possibles per manipular les eleccions i evitar que guanye.

—**De qui va ser la idea de presentar com a candidata precisament la vostra germana?**

—Ho vam decidir entre tots, tota la família, el partit i ella mateixa. Vam reflexionar sobre qui era la persona adient per a representar el Partit Puea Thai a les eleccions, i sempre acabàvem tornant a ella.

—**Molta gent creu que ho vau decidir vos tot sol i que utilitzeu la vostra germana com a instrument.**

—Els meus opositors suposarien que qualsevol candidat és un instrument a les meues ordres. Si el primer ministre Abhisit ingressara al nostre partit també afirmarien que l'he instrumentalitzat.

—**Què distingeix Yingluck per a aquest càrrec? Experiència política no en té.**

—Aquest és precisament el seu avantatge. Després del colp militar del 2006 i de la missió militar contra l'oposició l'any passat, amb més de noranta morts, el país necessita, en primer lloc, una reconciliació. Una persona que fins ara no haja tingut res a veure amb la política és especialment idònia. Yingluck no arrossega cap càrrega política. A més a més, és una dona que ha tingut èxit en els negocis, acostumada a dirigir una organització important.

—**Teniu vuit germans, però diuen que teniu una relació especialment estreta amb Yingluck.**

—És cert. És la meua germana més menuda. La meua mare ja va tenir

Thaksin Shinawatra (San Kamphaeng, Tailàndia, 1949) fou primer ministre de Tailàndia del 2001 fins al 2006, quan va ser enderrocat per un cop d'estat. Ara defensa la candidatura de la seua germana a les eleccions parlamentàries que es faran el dia 3 de juliol.

una relació molt estreta amb ella, però malauradament es va morir prompte. Abans de morir-se em va demanar que tinguera especial cura de Yingluck. I ho vaig fer. La vaig criar com una filla, la vaig enviar als EUA a estudiar i, quan va acabar la carrera i va tornar a Tailàndia, va començar a treballar a la meua empresa com a assalariada. Va progressar-hi amb excel·lència i ràpidament va arribar a ser cap d'una de les meues empreses de telecomunicacions. Pensem de la mateixa manera, tenim el mateix ADN.

—**En cas que guanye, temeu un nou colp militar?**

—Espere que les eleccions siguin lliures i justes, fins i tot ara, que la influència de l'exèrcit ja és immensa. Tant de bo que el nostre avantatge siga prou gran perquè ni tan sols aquest govern pugui manipular les eleccions.

—**En cas contrari, cridareu els vostres partidaris una altra vegada a la resistència?**

—Volem evitar-ho. No volem venjança, sinó oferir una reconciliació de les parts. Cal que el país es mantinga unit. El govern actual no se n'ha preocupat, d'això, i per tant no té cap possibilitat d'obtenir una victòria electoral.

—**La reconciliació inclou l'amnistia dels responsables de les morts de la darrera primavera?**

—Si hi ha les proves corresponents també hi hauria d'haver judicis justos. En primer lloc, tots els fets han de ser damunt la taula, però amb independència de qui pertany a quin partit. Això afecta els camises vermelles o grogues i els membres de l'exèrcit.

—**Us va sorprendre la reacció internacional, tan discreta, a la missió militar? Hi havia moltes proves que els soldats havien disparat amb munició de guerra a manifestants desarmats.**

—Fa poc vaig llegir que a l'ordre de detenció de Gaddafi hi diu que va fer disparar amb munició de guerra i va utilitzar tiradors de precisió, com ara tancs, contra manifestants. Tot això també ho ha fet Abhisit. Tanmateix Tailàndia no té petroli, i el govern sap mentir bé.

—**Com a primer ministre vos tampoc no vau ser un demòcrata modèlic. Us acusen de violacions greus dels drets humans.**

—Vam cometre errors, sobretot en la guerra contra la droga...

—**...durant la qual es van morir milers de persones.**

—Potser la manera de procedir va ser massa dramàtica. Volia que passara alguna cosa, volia infondre por als delinqüents i fer-los un advertiment. Això no obstant, no vaig ordenar mai personalment que mataren ningú. Sóc budista i crec que mataran en la pròxima vida aquell qui mata algú. Quan encara era primer ministre se'm va apropar gent per a demanar-me si volia que liquidaren el meu oponent, Sondhi Limthongkul. Aleshores jo era molt poderós, però vaig dir que això era inqüestionable. No vull que maten ningú, ni tan sols Sondhi Limthongkul.

—**Hom afirma que vau comprar vots.**

—És impossible de comprar-ne. Doneu 500 bahts [aproximadament, 11

euros] a algú, i demaneu-li que us vote. Si no li agrada anirà a la cabina electoral i simplement farà una creu en un altre candidat. Amb 500 bahts ningú no es pot afartar durant quatre anys. Com a polític s'han d'acomplir les promeses, si no no et tornen a elegir. A mi sempre em van reelegir.

—**Què hi ha de cert en els retrats segons els quals el darrer any va pagar els camises vermelles perquè eixiren al carrer?**

—No podeu convèncer ningú amb diners perquè es deixi disparar. És absurd. A més a més, ara ja no tinc ni la meitat de capital que tenia a principi dels anys 90: no tinc ni mil milions. Naturalment encara queda un poc de la venda del Manchester City, el meu club de futbol.

—**És cert que financeu el Partit Puea Thai, la pàtria política dels camises vermelles?**

—No. Tinc amics que ho fan. Jo no puc transferir diners des d'ací al meu país. No subestimeu la disposició a fer donatius dels tailandesos modestos.

—**El crim de lesa majestat és actualment l'acusació més popular a Tailàndia per a perseguir els opositors polítics del govern.**

—Empresonen moltes persones, acusen fins i tot estrangers.

—**Tanmateix durant el vostre temps al càrrec també van ser jutjats els crítics de la monarquia.**

—Quan hom té el poder, de vegades sucumbeix a la temptació d'aprofitarse'n. En ocasions va ser el rei qui em frenà.

—**Llavors encara sorprèn més que no intervinga en la situació actual.**

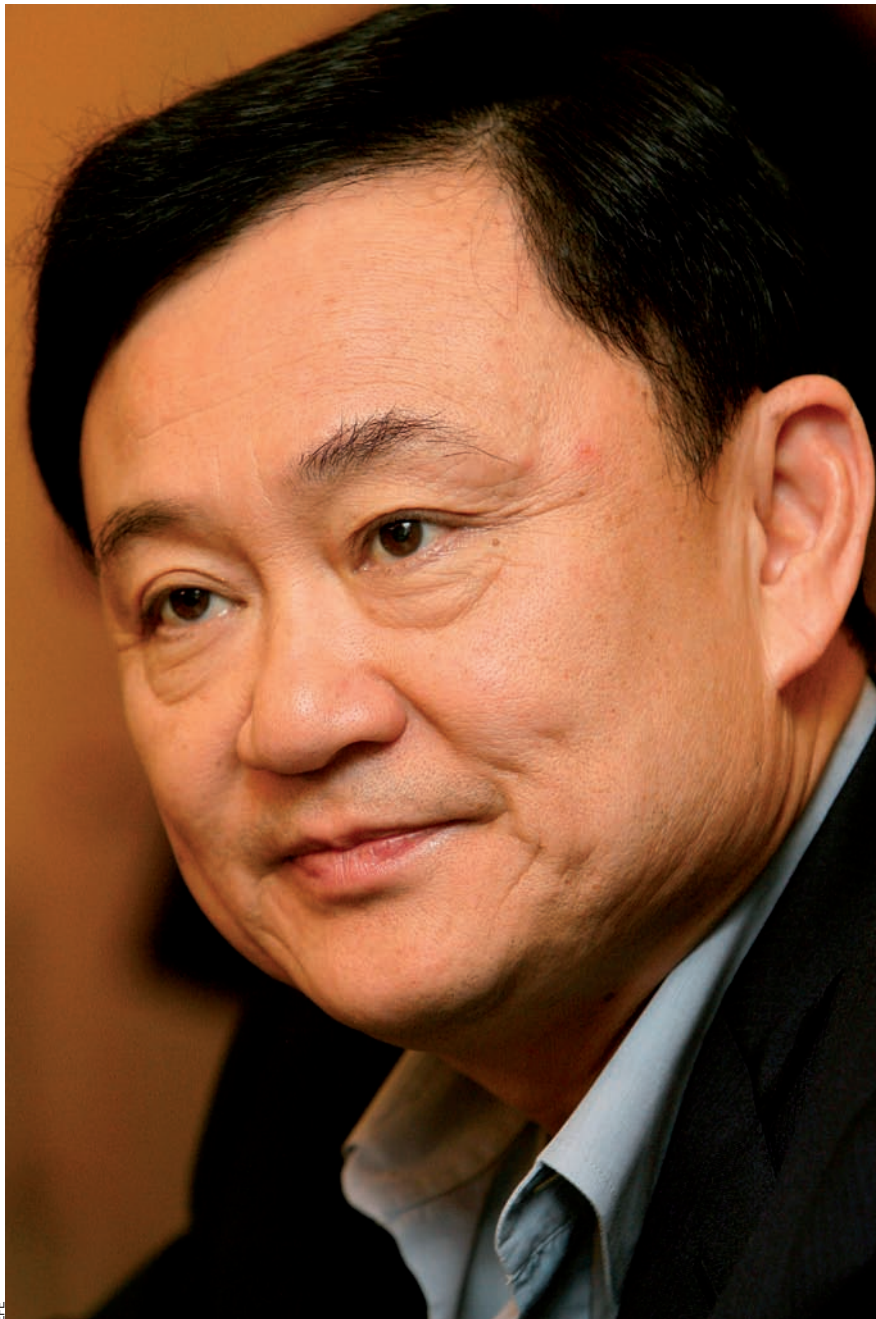
—És gran i està malalt, i envoltat de les persones equivocades.

—**Per què no torneu a Tailàndia i us enfronteu a un judici?**

—Si hi tinguera un judici just, ho faria, però actualment no hi ha justícia per a mi, per a la meua família, ni per als meus partidaris.

—**Per aquest motiu preferiu gaudir de la seguretat de l'exili; a Dubayy sembla que no us va malament.**

—Ara em dedique a uns altres negocis. Vaig sovint a Àfrica, he invertit en mines d'or a Uganda, i també de platí i de carbó a Sud-àfrica, Zimbabwe i Tanzània. Compré llicències i busque riqueses naturals. Molts inversors im-

“Vam cometre errors, sobretot en la guerra contra la droga”

portants temen la inestabilitat política i la criminalitat, per això se n'estan. Sóc novell en el camp dels recursos naturals. Llavors el continent africà és ideal.

—**Especuleu amb matèries primeres...**

—Sóc hiperactiu, no puc romandre en un sol lloc. Fa deu mesos em vaig comprar un avió. De mitjana, cada dia passe dues hores i mitja enlairat. Acabe d'estar a Ginebra per a reunir-me amb alguns amics i gaudir del bon menjar. També viatge sovint a Rússia per a veure el meu vell amic Putin. Des de l'avió

em comuniquo a través de l'Skype i organitze els meus negocis.

—**Sembla que no trobeu a faltar especialment Tailàndia.**

—El primer any vaig trobar molt a faltar el país, però ara em visita molta gent ací a Dubayy. Em duen embotit de Chiang Mai i curri de Chonburi. Així sí que es viu bé. Però al desembre m'agradaria tornar a ser a Tailàndia. Llavors potser dirigirà el país la meua germana.

Thilo Thielke

Traducció de Blanca Juan